

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 12ης Ιουνίου 2014*

«Προδικαστική παραπομπή — Κοινωνική πολιτική — Οδηγία 2003/88/ΕΚ — Οργάνωση του χρόνου εργασίας — Ετήσια άδεια μετ' αποδοχών — Χρηματική αποζημίωση σε περίπτωση θανάτου»

Στην υπόθεση C-118/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Landesarbeitsgericht Hamm (Γερμανία) με απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Μαρτίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

Gülay Bollacke

κατά

K + K Klaas & Kock B.V. & Co. KG,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Α. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, Ε. Levits (εισηγητή), Μ. Berger, S. Rodin και F. Biltgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Μ. Wathelet

γραμματέας: Α. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Κ + Κ Klaas & Kock B.V. & Co. KG, εκπροσωπούμενη από τον Μ. Scheier, Rechtsanwalt,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Τ. Henze και J. Möller,
- η Δανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Μ. Wolff και V. Pasternak Jørgensen,
- η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Μ. Fehér, καθώς και από τις Κ. Szijjártó και Κ. Molnár,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον L. Christie, επικουρούμενο από την Ε. Dixon, barrister,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους Μ. van Beek και F. Schatz,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 7 της οδηγίας 2003/88/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (EE L 299, σ. 9).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Gülay Bollacke και της πρώην εργοδότης της συζύγου της, K + K Klaas & Kock B.V. & Co. KG (στο εξής: K + K), με αντικείμενο το δικαίωμα της πρώτης να λάβει χρηματική αποζημίωση για την ετήσια άδεια μετ' αποδοχών που δεν είχε λάβει ο Jürgen Bollacke κατά τον χρόνο θανάτου του.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ετήσια άδεια», έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να παρέχεται σε όλους τους εργαζομένους ετήσια άδεια μετ' αποδοχών διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν οι εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές για την απόκτηση του σχετικού δικαιώματος και τη χορήγηση της άδειας.

2. Η ελάχιστη περίοδος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μπορεί να αντικαθίσταται από χρηματική αποζημίωση μόνον σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσης.»
- 4 Το άρθρο 15 της οδηγίας αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ευνοϊκότερες διατάξεις», ορίζει τα ακόλουθα:

«Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ή να θεσπίζουν ευνοϊκότερες νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων ή να ευνοούν ή να επιτρέπουν την εφαρμογή ευνοϊκότερων συλλογικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ κοινωνικών εταίρων για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων.»
- 5 Το άρθρο 17 της προμνησθείσας οδηγίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από ορισμένες διατάξεις. Εντούτοις, δεν επιτρέπεται καμία παρέκκλιση όσον αφορά το άρθρο 7 αυτής.

Το γερμανικό δίκαιο

- 6 Το άρθρο 7, παράγραφος 4, του ομοσπονδιακού νόμου περί αδειών (Bundesurlaubsgesetz), της 8ης Ιανουαρίου 1963 (BGBl. 1963, σ. 2), όπως ίσχυε στις 7 Μαΐου 2002 (BGBl. 2002 I, σ. 1529), ορίζει τα ακόλουθα:

«Εάν, λόγω λύσεως της σχέσεως εργασίας, η άδεια δεν μπορεί πλέον να χορηγηθεί εν όλω ή εν μέρει, πρέπει να καταβληθεί αντίστοιχη αποζημίωση.»

- 7 Κατά το άρθρο 1922, παράγραφος 1, του Αστικού Κώδικα (Bürgerliches Gesetzbuch), με τον θάνατο ενός προσώπου (κληρονομική διαδοχή) η περιουσία του ως σύνολο (κληρονομία) περιέρχεται σε ένα ή πλείονα πρόσωπα (κληρονόμοι).

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 8 Η G. Bollacke είναι σύζυγος και μοναδική διάδοχος του συζύγου της, υπαλλήλου της K + K από την 1η Αυγούστου 1998 έως τον θάνατό του, στις 19 Νοεμβρίου 2010.
- 9 Ο J. Bollacke νοσούσε βαρέως από το 2009. Κατά τη διάρκεια του έτους αυτού ήταν ανίκανος προς εργασία για περίοδο άνω των οκτώ μηνών. Ανίκανος για εργασία ήταν επίσης από τις 11 Οκτωβρίου 2010 έως την ημερομηνία θανάτου του.
- 10 Δεν αμφισβητείται ότι, κατά τον χρόνο θανάτου του, ο J. Bollacke εδικαιούτο τουλάχιστον 140,5 ημέρες ετήσιας αδειάς τις οποίες δεν είχε λάβει.
- 11 Με έγγραφο της 31ης Ιανουαρίου 2011 η G. Bollacke ζήτησε από την K + K να της καταβάλει χρηματική αποζημίωση για τις ως άνω ημέρες μη ληφθείσας άδειας. Η K + K απέρριψε το αίτημα αυτό με την αιτιολογία ότι είχε αμφιβολίες κατά πόσον επρόκειτο για δικαίωμα δυνάμενο να μεταβιβασθεί κληρονομικώς.
- 12 Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, επιληφθέν του ίδιου αιτήματος της G. Bollacke, το απέρριψε επίσης με το σκεπτικό ότι, βάσει της νομολογίας του Bundesarbeitsgericht, δεν θεμελιώνεται δικαίωμα σε χρηματική αποζημίωση για την ετήσια άδεια που δεν έχει ληφθεί κατά τη λύση της σχέσεως εργασίας, οσάκις η σχέση αυτή λύεται λόγω θανάτου του εργαζομένου. Κατόπιν της ασκήσεως εφέσεως κατά της ως άνω αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς το βάσιμο της εθνικής αυτής νομολογίας λαμβανομένης υπόψη της σχετικής με το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 νομολογίας του Δικαστηρίου.
- 13 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Landesarbeitsgericht Hamm αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 την έννοια ότι αντιβαίνουν σε αυτό εθνικές νομοθεσίες ή πρακτικές, δυνάμει των οποίων η αξίωση σε μια ελάχιστης διάρκειας ετήσια άδεια μετ' αποδοχών απόλλυται καθ' ολοκληρίαν με τον θάνατο του εργαζομένου, ήτοι εκτός της μη δυνάμενης πλέον να ικανοποιηθεί αξιώσεως περί απαλλαγής από την υποχρέωση για εργασία απόλλυται και η αξίωση περί καταβολής των αποδοχών αδειάς;
- 2) Έχει το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88 την έννοια ότι η αξίωση περί καταβολής χρηματικής αποζημιώσεως λόγω της μη χορηγήσεως μιας ελάχιστης διάρκειας ετήσιας αδειάς μετ' αποδοχών, σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσεως, συνδέεται προς το πρόσωπο του εργαζομένου κατά τέτοιο τρόπο ώστε η εν λόγω αξίωση να ανήκει μόνο σε αυτόν, προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιήσει τους συνδεόμενους με τη χορήγηση ετήσιας αδειάς μετ' αποδοχών σκοπούς της αναπαύσεως και της αποκτήσεως ελευθέρου χρόνου έστω και σε μεταγενέστερο χρόνο;
- 3) Έχει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 την έννοια ότι, υπό το πρίσμα της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στο πλαίσιο της οργανώσεως του χρόνου εργασίας, ο εργοδότης υποχρεούται να χορηγήσει και στην πράξη άδεια στον εργαζόμενο μέχρι της λήξεως του ημερολογιακού έτους ή, το αργότερο, μέχρι της λήξεως μιας κρίσιμης για την εργασιακή σχέση περιόδου μεταφοράς, χωρίς να ασκεί επιρροή συναφώς το κατά πόσον ο εργαζόμενος έχει ζητήσει να λάβει άδεια;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 14 Με τα τρία ερωτήματα του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί κατά πόσον το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνικές νομοθεσίες ή πρακτικές, όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη, οι οποίες προβλέπουν ότι το δικαίωμα σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών απόλλυται, χωρίς να θεμελιώνεται δικαίωμα σε χρηματική αποζημίωση για την υπολειπόμενη μη ληφθείσα άδεια, οσάκις η σχέση εργασίας λύεται λόγω θανάτου του εργαζομένου και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, κατά πόσον η καταβολή τέτοιας αποζημιώσεως εξαρτάται από την εκ των προτέρων υποβολή αιτήσεως εκ μέρους του ενδιαφερομένου.
- 15 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει καταρχάς να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το δικαίωμα κάθε εργαζομένου σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών πρέπει να θεωρείται ως ιδιαίτερης σημασίας αρχή του κοινωνικού δικαίου της Ένωσης, από την οποία δεν χωρεί παρέκκλιση και της οποίας η εφαρμογή από τις αρμόδιες εθνικές αρχές μπορεί να γίνεται μόνον εντός των ορίων που ρητώς καθορίζει η οδηγία 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 307, σ. 18), η οποία τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/88 (βλ. αποφάσεις Schultz-Hoff κ.λπ., C-350/06 και C-520/06, EU:C:2009:18, σκέψη 22, KHS, C-214/10, EU:C:2011:761, σκέψη 23, καθώς και Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, σκέψη 16).
- 16 Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμιστεί, αφενός, ότι το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των διατάξεων από τις οποίες η ίδια η οδηγία επιτρέπει ρητώς παρέκκλιση (βλ. σκέψη Schultz-Hoff κ.λπ., EU:C:2009:18, σκέψη 24) και, αφετέρου, ότι η οδηγία αυτή αντιμετωπίζει το δικαίωμα σε ετήσια άδεια και το δικαίωμα στη λήψη σχετικής καταβολής ως δύο όψεις ενός ενιαίου δικαιώματος.
- 17 Τέλος, το Δικαστήριο έχει ήδη υπογραμμίσει ότι, όταν έχει λυθεί η σχέση εργασίας και, ως εκ τούτου, η ετήσια άδεια μετ' αποδοχών δεν μπορεί πλέον εκ των πραγμάτων να ληφθεί, το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88 προβλέπει ότι ο εργαζόμενος δικαιούται αποζημίωση ούτως ώστε να μην αποκλεισθεί παντελώς, εξαιτίας της αδυναμίας αυτής, η άσκηση από τον εργαζόμενο του δικαιώματος σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών έστω και υπό χρηματική μορφή (βλ., συναφώς, αποφάσεις Schultz-Hoff κ.λπ., EU:C:2009:18, σκέψη 56, καθώς και Neidel, C-337/10, EU:C:2012:263, σκέψη 29).
- 18 Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνικές διατάξεις ή πρακτικές που προβλέπουν ότι, κατά τη λύση της σχέσεως εργασίας, δεν καταβάλλεται καμία χρηματική αποζημίωση για μη ληφθείσα ετήσια άδεια μετ' αποδοχών στον εργαζόμενο ο οποίος τελούσε σε αναρρωτική άδεια κατά τη διάρκεια ολόκληρης ή μέρους της περιόδου αναφοράς και/ή περιόδου μεταφοράς, εξαιτίας της οποίας δεν μπόρεσε να ασκήσει το δικαίωμά του σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών (απόφαση Schultz-Hoff κ.λπ., EU:C:2009:18, σκέψη 62).
- 19 Υπό το πρίσμα της νομολογίας αυτής πρέπει να εξετασθεί αν, σε περίπτωση που το γεγονός λόγω του οποίου λύθηκε η σχέση εργασίας είναι ο θάνατος του εργαζομένου, το δικαίωμα σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών μετατρέπεται σε αξίωση χρηματικής αποζημιώσεως.
- 20 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι το δικαίωμα αυτό σε ετήσια άδεια αποτελεί τη μία μόνον όψη μιας βασικής αρχής του κοινωνικού δικαίου της Ένωσης και ότι η τελευταία περιλαμβάνει, επίσης, την αξίωση πληρωμής (βλ., συναφώς, απόφαση Schultz-Hoff κ.λπ., EU:C:2009:18, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 21 Συγκεκριμένα, η έκφραση «ετήσια άδεια μετ' αποδοχών», την οποία χρησιμοποιεί ο νομοθέτης της Ένωσης, μεταξύ άλλων, στο προμνησθέν άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88, σημαίνει ότι, διαρκούσης της ετήσιας άδειας κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, πρέπει να διατηρείται η αμοιβή του εργαζομένου. Τουτέστιν, ο εργαζόμενος πρέπει να συνεχίζει να λαμβάνει τις συνήθεις αποδοχές κατά

την εν λόγω περίοδο αναπαύσεως και εκτονώσεως (βλ., συναφώς, αποφάσεις Robinson-Steele κ.λπ., C-131/04 και C-257/04, EU:C:2006:177, σκέψη 50, Schultz-Hoff κ.λπ., EU:C:2009:18, σκέψη 58, καθώς και Lock, C-539/12, EU:C:2014:351, σκέψη 16).

- 22 Για λόγους προασπίσεως του θεμελιώδους αυτού δικαιώματος του εργαζομένου το οποίο κατοχυρώνεται στο δίκαιο της Ένωσης, το Δικαστήριο δεν μπορεί να προβεί σε συσταλτική ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88, εις βάρος των δικαιωμάτων που ο εργαζόμενος αντλεί από αυτήν (βλ. συναφώς, μεταξύ άλλων, απόφαση Heimann και Toltschin, C-229/11 και C-230/11, EU:C:2012:693, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και διάταξη Brandes, C-415/12, EU:C:2013:398, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 23 Ακολούθως, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως υποστηρίζει η Ουγγρική Κυβέρνηση στις παρατηρήσεις της, το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο, δεν θέτει καμία προϋπόθεση για τη θεμελίωση δικαιώματος σε χρηματική αποζημίωση, πέραν εκείνης κατά την οποία, αφενός, η σχέση εργασίας πρέπει να έχει λυθεί και, αφετέρου, ο εργαζόμενος δεν πρέπει να έχει λάβει όλη την ετήσια άδεια την οποία εδικαιούτο κατά τον χρόνο τερματισμού της σχέσεως αυτής.
- 24 Διαπιστώνεται, τέλος, ότι η καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στην περίπτωση που η σχέση εργασίας λύθηκε συνεπεία του θανάτου του εργαζομένου είναι αναγκαία προς διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας του δικαιώματος στην ετήσια άδεια μετ' αποδοχών που χορηγείται στον εργαζόμενο βάσει της οδηγίας 2003/88.
- 25 Πράγματι, αν η υποχρέωση καταβολής της ετήσιας άδειας έπαυε με τη λύση της σχέσεως εργασίας λόγω του θανάτου του εργαζομένου, τούτο θα είχε ως συνέπεια ένα τυχαίο γεγονός, το οποίο δεν υπόκειται στον έλεγχο ούτε του εργαζομένου ούτε του εργοδότη, να επιφέρει αναδρομικώς πλήρη απώλεια του ίδιου του δικαιώματος σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88.
- 26 Για το σύνολο των λόγων αυτών, η διάταξη αυτή της οδηγίας 2003/88 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το προμνησθέν δικαίωμα μπορεί να χαθεί εξαιτίας του θανάτου του εργαζομένου.
- 27 Επιπλέον, δεδομένου ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88 δεν θέτει κανέναν όρο για τη θεμελίωση δικαιώματος σε χρηματική αποζημίωση, πέραν εκείνου που συναρτάται με τον τερματισμό της σχέσεως εργασίας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η καταβολή τέτοιας αποζημίωσης δεν είναι δυνατόν να εξαρτάται από την ύπαρξη προηγούμενης σχετικής αιτήσεως.
- 28 Πράγματι, αφενός, το δικαίωμα αυτό απονέμεται άμεσα από την προμνησθείσα οδηγία χωρίς να απαιτείται σχετική ενέργεια του οικείου εργαζομένου και, αφετέρου, το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να εξαρτάται από άλλους όρους πέραν εκείνων που ρητώς προβλέπονται από αυτήν, με αποτέλεσμα να μην ασκεί καμία επιρροή το γεγονός ότι ο εργαζόμενος δεν ζήτησε εκ των προτέρων να λάβει χρηματική αποζημίωση βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας.
- 29 Εκ των ανωτέρω προκύπτει, αφενός, ότι το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 δεν μπορεί να έχει την έννοια ότι ο θάνατος του εργαζομένου, συνεπεία του οποίου λύεται η σχέση εργασίας, απαλλάσσει τον εργοδότη του εκλιπόντος εργαζομένου από την καταβολή της χρηματικής αποζημίωσης την οποία αυτός κανονικώς θα εδικαιούτο για τη μη ληφθείσα ετήσια άδεια μετ' αποδοχών και, αφετέρου, ότι η καταβολή τέτοιας αποζημίωσης δεν είναι δυνατόν να εξαρτάται από την ύπαρξη προηγούμενης σχετικής αιτήσεως.
- 30 Από τις προπαρατεθείσες σκέψεις προκύπτει ότι στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνικές νομοθεσίες ή πρακτικές, όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη, οι οποίες προβλέπουν ότι το δικαίωμα σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών απόλλυται, χωρίς να θεμελιώνεται δικαίωμα σε χρηματική αποζημίωση

για την υπολειπόμενη μη ληφθείσα άδεια, οσάκις η σχέση εργασίας λύεται λόγω θανάτου του εργαζομένου. Η καταβολή τέτοιας αποζημίωσης δεν μπορεί να εξαρτάται από την εκ των προτέρων υποβολή αιτήσεως εκ μέρους του ενδιαφερομένου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 31 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπíπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνικές νομοθεσίες ή πρακτικές, όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη, οι οποίες προβλέπουν ότι το δικαίωμα σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών απόλλυται, χωρίς να θεμελιώνεται δικαίωμα σε χρηματική αποζημίωση για την υπολειπόμενη μη ληφθείσα άδεια, οσάκις η σχέση εργασίας λύεται λόγω θανάτου του εργαζομένου.

Η καταβολή τέτοιας αποζημίωσης δεν μπορεί να εξαρτάται από την εκ των προτέρων υποβολή αιτήσεως εκ μέρους του ενδιαφερομένου.

(υπογραφές)